

Projekt neve: Erdély kincsei -Tanulmányi kirándulás Erdélyben 7.c osztály

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2023/1-001647

Pályázó teljes magyar neve: Debrecen Tankerületi Debreceni Hatvani István Általános Iskola

„Határtalanul”

Szakmai beszámoló

2024. 05. 21. és 2024. 05. 26. között iskolánk 7.c osztályos tanulói Erdélybe kirándultak a Határtalanul pályázat keretében.

A tanulmányi kirándulást egy előkészítő foglalkozás előzte meg 2024.05.10-én, ahol diákjaink megismerték a meglátogatni kívánt tájegységek történelmi múltját, és a régió etnikai sajátosságait, magyarságának múltját és jelenét. Ismertettük a diákokkal Székelyföld és Udvarhelyszék történelmét, a meglátogatandó terület etnikai arányait, a külhoni magyarsággal kapcsolatos tudnivalókat. Bemutattuk a székelyföldi sóbányászat történetét, miközben a Barangoló digitális tartalomtárat is használtuk.

<https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli#>

A Határtalanul barangoló oldalon oldottunk meg digitális gyakorló feladatokat osztályfőnöki órán.

A kirándulás után 2024.05.31-én közösségi nevelés óra keretében értékeltük a kirándulást, felelevenítettük a szép emlékeket és felidéztek az ott látottakat, hallottakat, tanultakat. Megbeszéltük, hogy milyen útravalót adott nekünk ez a kirándulás a jövőt illetően.

A kirándulás részletes leírása

1. nap

Reggel 6 órakor indultunk a Főnix Csarnok parkolójából.

Első állomásunkon **Bánffyhunjad** református templomát néztük meg.

Megcsodálhattuk gyönyörű mennyezeti kazettáit. Találkoztunk Jakab Mihály Gyula parókus lelkipásztorral, aki beszélt a templom történetéről, hitgyülekezetéről.

Este 17 óra körül érkeztünk meg Korondra. Korond erdélyi falu a mai Romániában, Hargita megyében. A Sóvidék legnevezetesebb települése, iparművészeti, idegenforgalmi és művelődési központja. A korondi fazekasság több száz éves múltra tekint vissza, a korondi kerámia pedig világhírű.

A Forrás Panzióban elfoglaltuk a szállásunkat. A vacsora után a gyerekekkel felfedeztük a fogadóhoz tartozó játszóteret és parkot.

2. nap

Ezen a napon úticélunk legtávolabbi pontja az 1000 éves határ volt **Gyimesbükkön**. Ez egy aprócska kis vasúti őrház, amely a Magyar Királyi Államvasutak legkeletibb őrháza volt egykoron.

A helyi iskola egykori igazgatója, a most 85 éves Deáky András előadását hallgattuk meg, aki itt élt egész életében és most örömmel mesélt nekünk élményeiről, amiket mi nagy tisztelettel fogadtunk.

Az általa összegyűjtött érdekes képekből, tárgyakkól vasúttörténeti kiállítást hoztak létre ebben a felújított bakterházban, amit nagy érdeklődéssel tanulmányoztak a gyerekek.

Innen **Csíkszentsimonra** mentünk, ahol a diákok megnézték, hogyan dolgozzák fel a pityókat a Csíki Chipsgyárban.

Mindeközben a kísérőtanárok a csíki sörök készítésének folyamatát követhették nyomon.

A gyárlátogatások után elmentünk **Csíksomlyóra**, hogy megnézzük a kegytemplomot, ami a magyarság egyik legnagyobb zarándokhelye és kultúrtörténeti emléke.

Mivel közvetlenül az utazásunk előtti napokban volt a csíksomlyói búcsú, ezért a templom

belsejét csak a nyitott ajtókon keresztül csodálhattuk meg.

Láthattuk a Szűz Máriát a kis Jézussal ábrázoló kegyszobrot, ami világon ismert legnagyobb alkotás. Ez a kegyszobor a Mária-zarándoklatok központja, a hívők előtt fejezik ki hódolatukat, a lábát megcsókolják, megsimogatják, hozzá érintik kegytárgyaikat.

Hazafelé betekintés nyerhettünk a Csíki- medence középső részén, a Hargita és a határszéli

havasok láncolata közt elhelyezkedő Csíkszereda szépségeibe.

3. nap

Reggeli után egy újabb hosszú túrára indultunk.

Először elbuszoztunk **Bözödújfaluba**, illetve ma már csak a „Bözödi-tóhoz”.

A víztározó helyén nem is olyan régen Bözödújfalú feküdt 5 templomával, 164 házával, 6 felekezetével és hatféle nemzetiségű lakóival együtt. A gát, amiről azt mondták, hogy árvízvédelmi szempontból készült, csupán a diktatórikus hatalom falurombolási tervének tett eleget. Ezt Szőcs Lajostól, a kőrspataki Szalmakalap Múzeum alapítójának elbeszéléséből tudtuk meg.

Erre a szomorú, máig felfoghatatlan eseményre emlékezve létrehozott emlékhelyet – amely egy romos székelő ház falát idézi, tárt zsalugáteres ablakkal – siratófalnak nevezték el.

A siratófal mellé harangot és haranglábat állítottak, valamint a világon egyedülálló kopjafafalut is avattak, amely az egykori település aprócska mása: házzám szerint, utcáról utcára tükrözi a valamikori otthonát.

Az emlékhely megtekintése után **Köröspatak** felé vettük az irányt.

Itt először egy modernizált malmot és a csodakutat tekintettük meg.

Majd a szalmakalap múzeumban lévő szalmacsodákat vettük szemügre.

Ezek után a gyerekek kipróbálhatták kez ügyességüket egy kézműves foglalkozás keretén belül. Szalmaangyalkát készítettek.

Végül a finom ebéd sem maradhatott el. Frissen sült lángost ettünk a múzeum körül kialakított kertben.

A következő állomás a **Fehéregyházán** lévő Petőfi Sándor Múzeum volt.

Meghallgattuk a létesítmény gondnokának az előadását Petőfi életéről és a segesvári csatáról,

majd egy közös szavalat után megkoszorúztuk Petőfi szobrát.

Bebarangoltuk a gyönyörű rózsákkal beültetett kertet és megnéztük a múzeumi tárlatot is.

A buszból láthattuk a segesvári csatamezőt miközben Székelyderzs felé vettük az irányt.

Székelyderzsen egy gyönyörű, egyedülállóan szép unitárius templomot néztünk meg, mielőtt hazafelé indultunk Korondra. A vártemplom Székelyföld egyik legérdekesebb és legjelentősebb műemléke, mely az UNESCO világörökség kincsének része.

4. nap

Délelőtt Korondon élő emberek hagyományörző mestersegeivel ismerkedtünk meg.

Az első helyen a kürtőskalács készítésének titkaiba nyerhettünk betekintést. „Bele is

kóstolhattunk” az ínycsiklandozó süteménybe.

A második helyen a házi szőtteket készítő Zsuzsika néni mutatta be a lassan kihalófélben lévő mesterségét.

A harmadik helyen egy taplász mester tevékenységét ismerhettük meg. Ez egy olyan munka, amiről eddig a csoport egyetlenegy tagja sem hallott. A taplászok azok, akik sapkát, dísztárgyakat, dobozkát, terítőt készítenek taplógombából. Ezt a mesterség csak Korondon és környékén ismert.

Végignézhettük azt a folyamatot, hogy egy bükkfataplóból hogyan varázsolt a mesterember

egy kalap elkészítésére alkalmas puha, könnyen formázható anyagot.

Az ebédet a helyi szörp- és lekvárkészítő manufaktúrához tartozó fogadóban fogyasztottuk el. Csak házi készítésű ételeket ettünk: kenyeret, vajot, medvehagymás zsírt, különböző ízesítésű sajtokat, lekvárokat és hozzá szörpöt ittunk. Nagyon ízlett mindenkinek. Ezekből a termékekből vásárolni is lehetett.

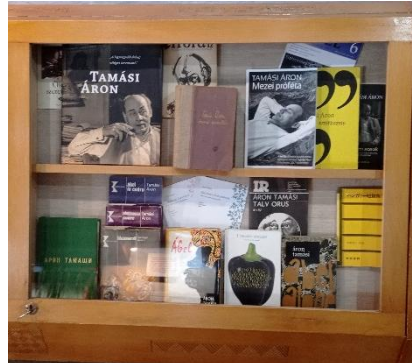

A köröndi séta közben nagyon sok szép fából faragott székelykaput láttunk.

Délután buszra szálltunk és elmentünk **Farkaslakára** Tamási Áron szülőházához, ahol Hadnagy Júlia népművelő előadásában meghallgattuk az író életéről szóló előadást a ház kertjében.

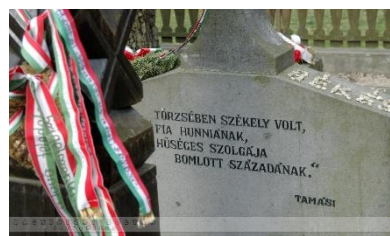

Majd megnéztük az épületben lévő kiállítást is.

Ezt követően a farkaslakai temetőben megkoszorúztuk a két kedvenc tölgyfája között eltemetett Tamási Áron sírját.

Az író Budapesten halt meg, de kívánságára szülőfalujában temették el. Sírja a templomkertben található; sírkövén ez a felirat olvasható: „Törzsében székely volt, fia hinniának, hűséges szolgája bomlott századának.”

Hunniának. Hűséges szolgája bomlott századának.”

Síremléke egy a Hargitáról származó, kb. 8 tonnás bazalttömb. Az emlékműről Sütő András, a híres író így fogalmazott: „Több tonnás hegyi beszéd.”

Tamási Áron kimagasló megörökítője volt a székely életmódnak. Munkássága az Ábel trilógiában csúcsosodik ki, melynek híres mondata a szülőföldre ragaszkodás csodálatos megfogalmazása. „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”

Ezután elmentünk a sófeldolgozó üzembe, majd az ehhez tartozó boltban különböző sóból készült termékeket vásároltunk.

Végül **Szovátára** utaztunk a Medve- tóhoz, aminek a neve onnan származik, hogy alakja kiterített medvebőrre hasonlít. A tó körül kialakított tanösvényen sétálva tanulmányozhattuk

az itt élő növény-és állatvilágot.

A Medve- tó a világ legnagyobb heliotermikus tava, egyben Erdély egyik legismertebb és legnépszerűbb gyógyfürdője, melynek vize 35 Celsius-fokra melegszik fel.

Este a Korondi Művelődési Házban a korondi ifjúsági fúvószenekar előadását, valamint egy folklór műsort néztünk meg a sófalvi népzeneészek kíséretében. A gyerekeknek nagyon tetszett az előadás. Utána felmehettek a színpadra, hogy elsajátítsanak néhány tánclepet. Közös táncsal és énekléssel zártuk az estét.

Egykor nagyon szép gyönyörű táncokat jártak Korondon, az idősebbek még most is ismerik ezeket. A korondi, sóvidéki táncokat szerencsére távolabbi vidékeken is tanulják, járóják. A debreceni Hajdú néptáncgyűttes rendszeresen szervez táborokat erre a vidékre, hogy táncosaival megtanulják az itteni hagyományörzők segítségével ezt a több száz éves tudást.

5. nap

Dél előtt közös sportnapon vettek részt a Korondi Magyar nyelvű Általános Iskola diákjai és a „Határtalanul” program keretén belül kiutazott debreceni iskolák tanulói.

Először sorversenyen mérettük meg magunkat a többi iskola diákjaival. Mindkét csapatunk dobogós helyezést ért el. Az első helyen a korondiak végeztek, a „Hatvanisok” a 2. és a 3.

helyet szereztek meg.

A focibajnokságon csapatunk 1. helyezést ért el.

A sportnapot követően 3 kísérő tanár elment az iskolába, hogy átadja iskolánk ajándékát az igazgatónőnek és a helyettesének. Nagyon szívélyesen fogadtak bennünket, örültek az ajándékba kapott társasjátékoknak. Jó hangulatban telt a szakmai beszélgetés, eszmecsere.

Az iskolai oktatás Korondon több százéves múltra tekint vissza – ezen belül a középiskolai szint is több évtizedes hagyománnyal rendelkezik: a líceumi oktatás mellett szakmunkás képzés is van kétéves inasiskola formájában.

A középiskola előtt Miholcsa József “Erős várunk nekünk az anyanyelv” című monumentális térkompozíciója található, amelyen harminc jeles magyar író “bronzba öntött” arcképe

látható.

A délutáni órákban szabad foglalkozásra is volt lehetőség. Korondon egy állandó kirakodóvásár található, ahol a gyerekek kedvükre vásárolhattak ajándékokat az otthoniak számára.

Az utolsó este a szállás előtt készítettünk egy közös fotót.

A vacsora után még utoljára kimentünk a parkba, ahol a gyerekek röplabdáztak, beszélgettek. Közös játékokkal, hangulatos programokkal zártunk szinte minden estét, amit itt töltöttünk Korondon. Nagyon erős közösségformáló ereje volt ezeknek az óráknak. Ezt utólag a diákjaink is megfogalmazták.

6. nap

Reggel 8 órakor elindultunk haza.

Út közben megálltunk Marosvásárhelyen és megnéztük a Kulturpalotát és a Rózsák terét.

Este gurultunk be a Főnix Csarnok parkolójába fáradtan, de felejthetetlen élményekkel gazdagodva.

A nemzeti összetartozás napjáról való megemlékezést iskolánk összekapcsolta a „Határtalanul” tanulmányi kirándulás céljaival és üzenetével. Alsó és felső tagozatos csapatok egy-egy választott hungarikumról készítettek plakátot, kreatív formában mutatva be a legfontosabb tudnivalókat a nemzeti értékeinkről, így a Székelyföld „kincseiről” is.

A következő Székelyföldre köthető hungarikumok jelentek meg a kiállításon:

- Kürtőskalács
- Székelykapu
- Lángos
- Puskás Ferenc

A színvonalas alkotásokat diákok és pedagógusok az iskola földszinti fogadótermében és

folyosóján a tanév végéig megtekinthették.

Erről a kezdeményezésről a Haon-on is megjelent egy cikk.

<https://www.haon.hu/helyi-kozelet/2024/06/hungarikum-kiallitas-debrecen>

A tanulmányi kirándulás során igénybe vett autóbusz első szélvédőjén végig, egy fehér alapon Határtalanul! logóval ellátott tábla, valamint a kirándulást megvalósító oktatási intézmény nevével és az oktatási intézmény székhelyének nevével ellátott tábla volt kirakva jól látható módon.

